

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe 6 luni de au 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 145.
Adresa telegrafică: „Foala Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Sârbia în fața morții.

Din știrile, ce se răspândesc, se vede tot mai limpede, că clipele statului sârbesc sunt numărate. Când au trecut armatele puterilor centrale Dunărea, se putea ghăci, că de astădată poporul sârbesc care a luptat mai bine de un an pentru a se apăra, va cădea zdrobit. Bine înțeles, că încă nu putem ști ce formă va primi Sârbia după războiu. Nici nu ne privește mai de aproape întrebarea aceasta, deoarece hotărârile ei vor fi refăcute la viitorul congres de pace dela sfârșitul marelui războiu.

În cursul frământărilor de astăzi s'a dovedit, că statele mici, fie cu voia ori fără de voia lor, își atrag lesne peires, dacă îmbătate de visuri prea mari își pun în joc viața. Pilda cea mai grăitoare despre aceasta o găsim în peninsula balcanică. Aici întâlnim o seamă de state mici pe cari războiul european le-a prins fără de veste în vijelia sa, amenințându-le cu zdrobire. Între aceste state cea mai tristă soartă a căzut asupra Sârbiei. Amăgită în dorințele ei de mărire de împărăția rusească, ea intră într'un cumplit războiu cu monarhia noastră, fără să-și fi dat îndeajuns seama de slăbiciunea acestora, în cari își pusese toată nădejdea.

Baia de sânge, în care se scaldă astăzi trupul acestui nefericit popor, ne dovedește, fără îndoială o vitejie fără păreche în istorie și o încredere oarbă într'un viitor mai bun. Stai la îndoială și nu știi în vina cui să pui nenorocirea de astăzi a țării sârbești în spatele diplomației lor sumețe, ori să atribuie mâinei necruțătoare a sorții prăbușirea lor.

În Sârbia s'au desfășurat un șir de groaznice întâmplări, al căror început îl putem pune deodată cu năvălirea Turcilor în Eu-

ropa. Cinci sute de ani de zvârcoliri și lupte necontenite pentru viață, au lăsat în caracterul acestui popor o îndârjire sălbatică izvorâtă dintr'un veșnic și ascuns dor de răzbunare. Faptul acesta se oglindește mai bine în cântecele lor populare. Ura și răzbunarea fierbe preturindenea și aprinde în vine sângele războinicilor urmași ai lui Cralieviciu Marcu. Amărăți și istoviți sufletește au scăpat înainte cu o sută de ani de sub jugul turcesc, ca să resufle mai slobod și să se gândească la înlăptuirea unui stat național. Luptele pe cari le-au purtat cu dușmanii din afară le strămută acum în lăptuirea, deslănțuind marele puvoiu de patimi între cele două dinastii dominante ale Obrenovicilor și Carageorgevicilor. Voevozi și regi sârbești cad străpuși de pumnal, iar sângele lor întunecă și mai mult zarea, care prinde să lumineze peste cerul țării.

Ca și înainte cu șase sute de ani, armatele sârbești învălmășite așteaptă o nouă câmpie a mierlelor, pe-ale cărui plaiuri și odinioară, s'a îngropat pentru multă vreme slava acestui neam mândru de pe malul drept al Dunării. Sărman popor! În felul acesta ispășești păcatele conducătorilor tăi, cari îmbătați de dorințe mari, te-au adus la marginea prăpastiei.

Antanta și Grecia.

Abia acum s'a aflat, de ce a plecat ministrul englez de războiu, Kitchener, pe neașteptate în Balcan. Antanta a simțit că și în Grecia i-se clatină pământul sub picioare și se poate întâmpla, ca în orice clipă să fie desarmate trupele, ce s'au trimis la Salonichi. Ei s'au hotărât deci să facă un pas serios și să întrebe pentru cea din urmă dată, ce are de gând să facă. Franța a trimis pe ministrul Denis-Cochin, un mare prieten al poporului grecesc, care s'a prezentat la regele Constantin și a

dat un ultimatum, că dacă nu se rostesc Grecii, în cel mai scurt timp, întregă flota engleză, franceză și italiană va bombardă țarmurile și orașele Greciei. A mai declarat ministrul francez, că și Italia se alătură la aceasta și că, până nu se limpezește situația, nu mai îngăduie nici unei corăbii grecești să iasă pe mare.

După ce a făcut aceste a plecat din Atena. Ciudat e, că după cum scriu unele gazete, ministrul francez a fost primit cu mare însulțire de greci și orașul Atena l-a ales, cu prilejul acesta ce aștean de onoare. Totu-i el nu putu să isprăvească nimic, deoarece atât regele, cât și miniștrii greci nu i-au dat nici un răspuns mulțumitor.

Abia plecă din Atena ministrul Denis Cochin, când sosi acolo și lordul Kitchener. El fusese în Egipt, ca să vadă ce-i pe acolo. Sosind în Atena se duse îndată în palatul regal și stete la regele Constantin în audiență vreme de un ceas întreg. La consfătuirea ce a avut loc aici a luat parte și Dushmanis, șeful statului major. După aceasta s'a dat un prânz, la care au fost invitați toți miniștrii greci, dar ministrul prezident nu a voit să se ducă.

Nu se știe în amănunte, despre ce s'au sfătuit acești trimiși ai antantei. Se vede însă, că nu prea au izbutit să-i atragă pe Grecii în partea lor. Dovadă e faptul, că după cum spun știrile cele mai nouă, antanta are de gând să își cheme acasă miniștrii săi din Atena, cecece ar fi cel dintâiu pas spre dușmanie.

De însemnat e, că antanta a câștigat și pe Italiani pentru sine și amenință, că armata italiană se va răfui cu Grecii, în vreme ce flota antantei va bloca, adecă va păzi țarmul grecesc.

În numărul nostru viitor vom putea da poate hotărârea, pe care a luat-o Grecia.

Situația politică în România.

La sfârșitul lui Decembrie România va intra în războiu?

Ultimat adresat României de Germania? — Un guvern Carp? — Regele Ferdinand deschide parlamentul printr'o vorbire de tron! — D. Brătianu la rege. — O declarație a ministrului Morțun. — Germania socotește la sigur pe România? — D. Carp la rege.

Ziarul „Adevărul” publică o convorbire cu un prieten politic al fostului ministru Carp, — după care dl Carp ar fi zis că în scurtă vreme trebuie să se limpezească politica din afară a Ro-

mânet și până la finele lui Decembrie, România va trebui să intre în acțiune. În momentul când Germania va stabili legătură deplină cu Constantinopolul, România va trebui silită de împrejurări, să intre în acțiune, alături de puterile centrale. Germania va prezenta un ultimatum României — înainte de a-și prelungi frontul de luptă la canalul de Suez. În acest caz, d. Brătianu va demisiona, iar dl Carp va forma noul guvern.

Din cercurile guvernamentale române aflăm, că în viitoarea ședință a Camerei române, care se va întruni pe la sfârșitul lunii, regele Ferdinand va deschide parlamentul printr-o vorbire de tron asupra situației externe, făcând declarațiunile cu privire la viitoarea politică a României. În preajma întrunirii Camerelor, regele va primi pe sefit tuturor partidelor, pentru a-l îndruma asupra situației.

D. Dumitru N. Secleanu, președintele „Uniunii centrale a sindicatelor agricole” din România, care s'a înnoptat pentru câteva zile din Viena, unde plecase cu alți agricultori români spre a studia afacerea vânzării cerealelor, a avut o convorbire cu un redactor dela „Agrarul”, căruia i-a comunicat următoarele:

— Ingrijiți de suferințele agricultorilor și doritori de a căuta mijloace pentru a deslega această stare dăunătoare atât nouă cât și țării, am întreprins, mai mulți prieteni o călătorie în țările cari sunt azi unicul nostru cumpărător.

Ținta noastră fiind de a cerceta cu deamănuntul afacerea vânzării și exportării cerealelor și a produselor noastre agricole, o cercetare probabilă și completă, făcută de noi înșine la fața locului, ni s'a părut de trebuință.

La Viena am găsit o vădită bunăvoință din partea cercurilor financiare și economice, cari împreună cu noi s'au aplicat în căutarea înțelegerii, afacerii ce ne interesa deopotrivă.

Am credința că încercarea noastră va ajunge la un rezultat mulțumitor și reîntorși în țară nu ne îndoiim că propunerile noastre vor întâmpina și aprobarea cercurilor diriguitoare ale țării noastre.

Întrebarea deși grabnică, a trebuit ca unii din noi să venim în țară pentru afacerile noastre personale, dar numai pentru 2—3 zile. Cred că Miercuri, cel mai târziu, ne vom reîntoarce la Viena, unde ceilalți prieteni rămași acolo continuă cercetările.

Mai pot adăuga că în tratativele noastre nu am înțeles ca prețurile cerealelor să fie mai mici ca cele fixate de comisiunea din București.

Mercuri dl Brătianu, prim-ministru, a fost în audiență la rege. Cu acest prilej dl Brătianu a raportat M. Sale despre planul cu privire la reconstruirea cabinetului. Joi dl Brătianu a avut o întrevedere cu doi deputați Săveanu și Banu, cu cari de asemeni a discutat întrebarea reconstruirii cabinetului. În consiliu de ministri care s'a ținut Sâmbătă, dl Brătianu a referat consiliului despre rezultatul consfătuirilor urmate cu deputații liberali. Totodată dl mi-

nistru a spus consiliului gândul lui cu privire la o construire a cabinetului.

În oficiosul guvernului român „Viitorul” au apărut următoarele declarații făcute de ministrul de interne al României dl Morțun, într-o ședință ce a avut loc la primăria Bucureștiului:

„Sunt unii — zice ministrul de interne — cari fără să se gândească la urmările unei acțiuni ne cer să intrăm în războiu, aducând ca motive, că noi trebuie să apărăm civilizația franceză, mai departe că iubim a noastră față de Franța cere aceasta. Alții de asemenea doresc o acțiune urgentă alături de Germania. Stând tot așa de departe de unii cât și de ceilalți, eu cred că România se poate amesteca în războiu numai de dragul propriilor ei interese.”

Ziarul „Acțiunea” ca să dovedească cât de deplin liniștită e Germania în ce privește ținuta României, spune că ministrul Germaniei la București a înconștientat guvernul român, că cele 63 locomotive comandate de România încă înainte de războiu în Germania vor fi aduse acum. Societatea română „Forestiera” care de mai mult timp a comandat dela firma Fleck, 50 vagoane de mașine electrice și părți ale mașinilor — a fost deosemena informată că în vederea schimbării situației politice în România, marfa comandată va fi trimisă.

Rusia n'a gândit niciodată să treacă trupe peste teritoriul românesc.

București. — Ziarul „L'Indépendance Roumaine”, oficiosul francez al guvernului român publică o informațiune a „Agenției balcanice”, prin care se afirmă, în modul cel mai sigur, că dl Sassonow a făcut la Petrograd dlui Diamandi declarațiunea că guvernul rus nu s'a gândit niciodată că armata rusească ar putea să străbată cea mai mică porțiune din teritoriul român fără învoierea guvernului legal român.

Dl Sassonow a mai adăugat, că astfel de lucruri au fost născocite de răuvoitori, a căror scop se tradează dela sine.

Românii construiesc tranșee și lucrări de apărare la frontiera Ungariei.

Sofia. Persoane sosite în Ungaria peste România spun că la frontierele României se construiesc tranșee și întărituri. Pe trenul dela Predeal-Sinaia călătorilor le este interzis să iasă în coridoarele vagoanelor și geamurile sunt cu perdelele lăsate. Împrejurările se aseamănă foarte mult cu cele întâmplăte în Italia în primăvara trecută.

Ținuta României judecată în Grecia.

Atena. — „Nea Himera” (venizelist), spune că acțiunea înțelegerii e îndreptată acum mai mult contra României, decât contra Greciei. România însă nu pare a fi dispusă a se lupta și nici nu va lupta: în acest caz cauza balcanică pare perdută pentru înțelegere.

De aceea debarcarea Anglo-Francezilor la Salonic nu mai are nici un rost. Armata elină n'ar putea nicidecum să ia o ținută contra aliaților. Trebuie însă ca atât timp cât mai e vreme armatele înțelegerii să se retragă din Salonic.

„Nowoje Wremja” despre ținuta României.

Ziarul rus „Nowoje Wremja” dela 13 până 26 Octombrie a. c. (Nr. 15,222), publică următoarele:

Destălnuirile făcute la deschiderea ședințelor opoziției din România, merită atenție. Ele aruncă o lumină vie nu numai asupra întâmplărilor politice, cu cari vom avea poate de lucru și asupra stângăciei diplomației triplei-înțelegeri.

Certele trădătoare, conduse de un grupule de oameni, cari s'au încuibat la putere în România, nu străluciau deosebit. Ajunge puțin bun simț pentru a pricepe valoarea declarațiilor cabinetului din București și rostul purtării sale.

Chiar dacă guvernul din București a dat a înțelege că în anumite condițiuni România ar fi gata să contribuie ce forțele sale la apărarea cauzelor comune, tratând chiar un timp îndelungat cu noi de fapt însă n'a dat nici o însemnătate acestor negocieri. Sentimentele sale adevărate le-a dat în vileag în mod atât de grosolan, încât n'a putut încapa în această privință ni cea mai mică îndoială.

În credință că România are intenția să intre în războiu, Franța s'a oferit să-i construiască fabrici de tunuri și cartușe. Se știe că infanteria română e înarmată cu pușca austriacă Manlicher, cavaleria cu carabina de același sistem și artileria cu tunuri Krupp.

În lipsă de fabrici proprii, România, în cazul unui războiu și după câteva luni de războiu, s'ar trezi lipsită de cuvenitele stocuri de material.

Împrejurarea aceasta a făcut cu puțință diplomației triplei-înțelegeri, să stabilească adevăratele intenții ale cabinetului din București. Dacă guvernul român ar fi avut în planurile sale nu tocmai războiul, ci măcar puțința unei intervenții contra Austro-Ungariei, e clar că trebuia să facă pregătirile necesare în acest înțeles. Așa fiind, prima datorie a României era construirea de fabrici, cari ar fi dat armatei române cuvenită libertate față de Austro-Ungaria și Germania. Dar în timp ce cabinetul din București trata cu noi în privința unei intervenții comune, a refuzat propunerea Franței de a construi în România arsenale, fără de cari o astfel de intervenție devine de fapt imposibilă, și astfel jocul lui dela sine a ieșit la iveală. Renunțând la construirea de fabrici proprii pentru material de războiu, a declarat tocmai prin aceasta de fapt triplei-înțelegeri următoarele:

„Promiteți-mi tot ce poștiți, oferiți mi pentru înlăptuirea speranței neamului românesc o lume întreagă, nu mergem cu voi.”

Renunțarea aceasta la fabrici proprii de material de războiu, a mai avut și un înțeles de amenințare. Guvernele nu sunt vaginice. Cabinetul dlui Brătianu are și mai puțin dreptul de a fi vecinic. Toată societatea română, fără să fie seamă de păreri politice și de certurile de ordinară, s'a regăsit în mânia comună împotriva lucrurilor criminale ale clicei, ce s'a strâns în jurul tronului și al puterii. Clica asta a îngropat cele mai bune speranțe ale poporului român și mai curând sau mai târziu, urgia poporului va răsună peste tot, iar la cârma statului vor veni adevărații reprezentanți ai voinței naționale. Acel cari conspiră împotriva binelui neamului românesc, și-a dat seama foarte bine de această puțință și au luat din vreme măsuri, ca jocul lor să se continue și sub urmașii lor, ori cari ar fi aceștia.

Admis că mâne, sub amenințarea generală a poporului în contra dinastiei, regele Ferdinand ar da drumul cabinetului Brătianu și ar chema la putere opoziția unită, care urmărește constituirea unei Români-marf. Ce ar putea viitorul

Guvern să facă acum? În lipsă de fabrici, cari să înlocuiască la timp pierderi de material și tunuri, România ar fi silită ca fără voce să amâne intervenția dela o zi la alta.

Treaba României să-și facă ea singură dreptate, față de trădarea săvârșită împotriva cauzei ei de către conducătorii statului român, dacă n'au oare popoarele triplei-înțelegeri dreptul de a înțelega pe diplomații lor pentru ce s'au lăsat a fi înșelați în mod atât de grosolan, ca niște copii mici?

D, Filipescu a dat pe față, cu curaj conspirațunea lui Brătianu & comp., și cu acest prilej a descoperit o atâta lipsă de talent la diplomații triplei-înțelegeri, încât își vine să-și perzi curajul.

Guvernul român, respingând propunerea ce i-s'a făcut de a înființa în România fabrici de cartușe și tunuri, a desvăluit el însuși, falătașea asigurării sale despre bunele intențiuni ce le-ar fi având față de cauza comună a Europei întregi. Nu mai puțin diplomații triplei-înțelegeri au continuat negocierile cu acest guvern, închinându-se par'că cu tot dinadinsul ochii, ca să nu vadă înșelăciunea. Ceva mai mult: unul dintre diplomați, a cărui lucrare s'ar cuveni să formeze obiectul unei cercetări a făcut — potrivit înaltei sale situațiuni — tot ce i-a stat în putința pentru ca să aproabe politica conspiratorilor din București. Acest diplomat a făcut României, în schimbul pinerei neutralității, acele făgăduinți cari erau menite să fie oferite României numai în schimbul intrării ei în acțiune. Și astfel Brătianu & co. a avut putința să spună: De ce oare să intrăm în războiu, dacă și fără războiu ne sunt asigurate toate onorurile pământestești?

Ministrul României la Berlin a făcut cunoscut guvernului său încă din August încheierea tratatului bulgaro-german.

În timp ce Radoslavoff a lăsat să treacă în timp de un an spre Turcia material de războiu și întregi transporturi militare din Germania, a continuat să fie pe diplomații triplei-înțelegeri în neștiință că Bulgaria observă o atitudine neutrală și că o va păstra până la sfârșit. Ar fi fost de crezut că tratatul bulgaro-german va da lovitură de moarte credinței Induiștoare a ambasadorilor, miniștrilor și însărcinașilor de afaceri. Asigurările date la Atena, Sofia și Berlin de către conducătorii statului român, în înțelesul că România nu se va pune în calea lui Ferdinand de Coburg, au arătat tabloul situațiunii.

Dar noi am fost duși de nas și în urmă ca și mai înainte cu asigurări că diplomația lucrează cu mult zel, că este în ajutorul răușitel și că atitudinea ce-o vor lua România și Grecia, nu va permite ca păcatul lui Cain să se săvârșească până la sfârșit.

Această neiertată înșelare de sine a avut ca rezultat că măsura atât de necesară de a trimite trupe aliate în Balcani, a fost luată abia în ultimul moment, cu a dureroasă întârziere.

Aparția trupelor aliate în Balcani, în Iulie sau în August, ar fi putut să închiză calea prințului de Coburg. Ori cât de mare ar fi puterea sau primejdia unei ciocniri cu Rușii, Francezii și Englezii, i-ar fi determinat să mai cugete odată asupra hotărârii sale. O măsură bărbătească ar fi arătat suveranilor din Balcani, că prin isprăvile lor pun în pericol binele popoarelor încredințate conducerii lor personal.

Tripla-înțelegere însă, prin aceea că s'a lăsat la pretențiunile lor, cari au mers crescând din zi în zi, a arătat Hohenzollernilor din Balcani, credința în slăbiciunea Europei a lipsei de serioșitate a darurilor făcute de ea.

Diplomația germană s'a folosit de zăbovirea Europei aliate și ne-a pus în fața unui fapt îndeplinit. Noi trebuie să ispășim astăzi cu sângele popoarelor înfrățite cu noi, păcatele unor nefericiți diplomați.

Declarațiile dlui I. Brătianu despre înțelegerea româno-rusă.

Constătuirea cu d. I. Brătianu. — Guvernul Brătianu rămâne la putere. — Neutralitatea armată a României. — Declarațiile dlui I. Brătianu despre înțelegerea româno-rusă. — Guvernul român contra unei acțiuni românești în Balcani — O declarație a dlui I. Brătianu. — Înțelegerea dela București. — Când va intra România în acțiune? — Dela consiliul de miniștri români.

În cursul săptămânei trecute — după cum am anunțat — s'a terminat ștrul schimbului de vederi asupra situației ce a urmat între primul-ministru I. Brătianu, parlamentarii, primarii, și prefectii din regatul român.

Lămuririle date acestora de către șeful guvernului român asupra situației și invitațiunile pe cari le-a făcut celor prezenți de a-și spune părerile — după cum aflăm — și a-și comunica gândurile au pus în arătare valoarea cinstei acestor constătuiri.

Parlamentarii și reprezentanții orașelor și județelor și-au spus părerea ce o au asupra situațiunii.

În toate constătuirile ce au urmat între primul-ministru român și seriareprezentanților s'a văzut — după cum aflăm — deplină armonie de cugetare însutleșită de o singură mare idee: *aceea de a apăra interesele ale patriei române.*

Presa conservatoare din România spune că situația guvernului român fiind azi în deplină înțelegere cu politica externă, ea nu poate fi încă judecată ca bună sau rea, până ce evenimentele din Balcani nu vor duce la un desnodământ.

Decamdată neutralitatea greacă — spune presa conservatoare — da neutralității românești înțelesul ei și cu aceasta da tărie guvernului dlui I. Brătianu.

În cercurile politice din România a început să se vorbească iarăși de o schimbare și faptul că Vineri dimineața, d. I. I. C. Brătianu a avut întevăderi cu d. N. N. Săveanu și C. Banu, da oarecare întărire avonurilor puse în circulație. În București se împrăștie chiar următoarea listă ministeriabilă: I. I. C. Brătianu prezidenția și externele; Toma Stellan, războiul; E. Costinescu, finanțele; Vintilă Brătianu, industria și comerțul; I. G. Duca justiția; N. N. Săveanu, lucrările publice; C. Banu, instrucția și cultele; Al. Constantinescu, domeniile; N. G. Morțun, interne

Iar în afară de aceste schimbări, s'ar mai creia încă și un secretariat de stat al munițiilor, care ar urma să fie încredințat dlui inginer Angel Saligny.

Se asigură însă că acestea sunt numai avonuri cari se răspândesc și sunt pornite din cercuri cari ar dori — se înțelege — înlăptuirea lor. În chiar cercurile liberale, de altfel nu li se da nici o încredere și d. M. Ferechide, președintele camerei române, a declarat că nu se va putea face nici o schimbare. Aceasta părere o confirmă, de altfel, și următoarea știre primită din cercurile conservatoare din București.

Cu prilejul conferinței ținută la clubul conservator de către d. inginer Bu-

dîșteanu, conferință la care cu asistat și d. Al. Marghiloman și C. C. Arion, s'a ținut și o consfătură intimă a frunțaișilor partidului conservator asupra situației.

Conferința a ajuns la hotărârea că în cazul retragerii a guvernului liberal, ceace decamdată pare greu nu va putea să urmeze la cârma țării un guvern Carp-Maiorescu-Marghiloman.

Neutralitatea armată a României.

București. — Th. Vasiliu deputat de Tutova, a anunțat ieri, în urma constătuirilor dintre parlamentari și primul-ministru d. I. Brătianu, următoarele:

— „România va păstra o neutralitate armată, în schimbul unor desdăunări foarte însemnate. Nu este departe ziua când țara va fi în chip sgomotoș adâno recunșcătoare dlui Ionel Brătianu care ne-a scâpat sute de mii de vieți și cele mai sfinte interese naționale“.

Declarațiile dlui I. Brătianu despre înțelegerea româno-rusă.

București. — Lui „Secolo“ i se telegrafiază din București următoarea declarație pe care d. I. Brătianu, primul-ministru român, a făcut-o deputaților opoziționali despre politica guvernului:

— *Trebuie lăsată bănuiala că România să meargă împotriva Rusiei. Între aceste două state există o înțelegere după care România declară că va păstra o neutralitate binevoitoare față de Rusia și totodată oprește trecerea materialului de războiu pe seama Turciei.*

Berlin. — Se anunță din București: După știri din izvor bun între București și Petrograd se urmează în prezent un schimb de note cu privire la vasele rusești luate precum și în chestia trecerii de munițiuni pe seama Serbiei. Până în acest moment guvernul român ezită să-și schimbe punctul de vedere în această întrebare.

Guvernul român contra unei acțiuni românești în Balcani.

București. — Ziarul „Steagul“, organul partidului conservator scrie următoarele despre situația politică a României:

Guvernul nostru, după informațiunile ce avem, o cu desăvârșire contra unei acțiuni românești în Balcani. O astfel de acțiune ar fi azi imposibilă și nu ar mai putea avea nici rolul de a împiedeca împreunarea turco-germană odată ce linia Niș-Constantinopol a devenit liberă. A intra azi în războiu contra Germanilor, ar fi a juca un rol neînsemnat, acela de a da timp pentru debarcarea aliașilor la Salonic, și a ne încredința soarta gândului de victorie a Quadruplei, atât de reduse astăzi. În orice caz nemai putând fi vorba de împărțirea Austro-Ungariei, ci dea împiedeca o mare biruință germană, un războiu al nostru contra Germanilor ar fi o nebuție.

Precauțiunea României

București. — Dl ministru de interne a dat o ordinațiune după care toți călătorii pe a căror pașaport s'a pus observația că sunt numai „în trecere prin România“, vor fi opriți să

petreacă timp îndelungat pe teritorul României. În atari cazuri călătorii vor fi trimiși imediat la hotar și siliți să părăsiască țara.

O deosebită declarație a dlui I. Brătianu.

București. — Produc zgomot în cercurile politice, declarațiile făcute de primul ministru, în consfătuirea parlamentarilor la cari a participat județele Prahova, Putna, Teleorman, Roman și Roman.

După ce a arătat modul de a vedea al guvernului, pe care îl cunoaștem, dl I. I. C. Brătianu a vorbit de tratativele urmate pentru hotărârea atitudinii României și, cu prilejul acesta a arătat că pe când dsa se sfătuisă într-o anumită parte s'au găsit oameni politici comani, cari dădeau asigurări puterilor străine și luau însărcinări de a face ca guvernul român să-și micșoreze cererile.

D. I. I. C. Brătianu a numit pe acești politicieni de „ușuratici”, și e ușor de ghicit, pe cine a arătat dsa, cu această destăinuire senzațională.

Înțelegerea dela București.

Londra. — Corespondentul din București al lui „Daily Telegraph” telegrafează ziarului său că pentru înțelegerea din București afară de înțelegerea dintre Grecia și Serbia s'a mai înțeles o înțelegere între Serbia, România, Grecia și Muntenegru după care aceste patru puteri își asigură teritoriile ocupate pentru cazul când parlamentul bulgar ar nesocoti acceptarea tratatului din București.

După ce Grecia s'a sustras datoriei contractuale față de Serbia, România încă se consideră deslegată de datoria ce-i impune această înțelegere.

Când va intra România în acțiune?

București. — Zarul englez „Times” află din izvor competent dela Petrograd, că din motive de ordin militar România nu intră în războiu.

România — serie „Times” — va merge împotriva împătririi înțelegerii numai în cazul când ea și amenințată cu armele de cârmă Germaniei.

În sfârșit „Times” spune, că se impune trimiterea de mari forțe în Orient.

Dela consiliu de ministri român.

București. — Un consiliu de ministri sub președinția dlui I. Brătianu a avut loc Sâmbătă dimineața, la d. Costinescu. Consiliul de ministri a examinat diferite chestiuni la ordinea zilei.

DEPEȘI.

Sârbii se apără până la ultimul om.

Lugano. — Se anunță din Roma: Consiliul de ministri sârb, care s'a ținut Mercuri, a hotărât apărarea frontului, fie chiar cu cele mai mari jefite. Împotriva înțelegerii a făgăduit trimiterea unei armate de 150 mii oameni, care va trebui să sosească până la 24 Noemvrie.

Sârbii au evacuat Monastirul.

Graeco. — Zarele diviziunii află din Salonic, că Sârbii ar fi golit Monastirul.

30 mii de prizonieri de-ai noștri au perit în Serbia.

Sofia. — Prințul Windischgrätz căutând în Serbia să afle despre soarta prizonierilor noștri,

a aflat că 200 ofițeri și 30 mii soldați de rând din armata austro-ungară au murit de tifos. Sârbii intenționat i-au lăsat să se prăpădească.

Lupte violente la frontiera Basarabiei.

Rădăuși. — Intre Boian și Noua Suliță se dau lupte înverșunate între Ruși și Austro-Ungari. Austro-Ungarii primind ajutoare mari, înaintază spre frontiera Basarabiei. Rușii răspund din tranșee opunând rezistență îndârjită înșințării lor. Tunurile bat necontenit, înspăimântând populația Rădăușului și Lipcanilor. Numeroși morți și răniți au căzut de ambele părți. Împrejurul Hotinului au fost săpate tranșee spre a împedea înaintarea Austro-Ungarilor. S'au săpat asemenea tranșee pe șoseaua Lipskani—Noua-Suliță.

Luptele din Sârbia.

Din Florina i-se scrie „Corriere della Sera”: După o apărare eroică de 16 zile Sârbii au fost constrânși să se retragă în fața îngrozitoarelor atacuri făcute de Bulgari cu forțe covârșitoare. Bulgarilor li-e deschis acum drumul spre Monastir. Ei au ocupat înălțimile dela Babuna. Luptele din urmă cari s'au dat pentru pozițiile Karakal și Rical cari mai erau în stăpânirea Sârbilor sunt îngrozitoare. Soldații se măcelăreau cu cuțitele. Sârbii s'au retras spre Frilep și Monastir, dar ei sunt amenințați în mod serios de Bulgari, cari înaintază la sud de Tetovo. Monastirul e cuprins de frică. Popoara din provincie și refugiații ce vin dinspre nord au revărsat orașul și au marit confuziunea ce domnește. Doi ofițeri Sârbi cari merg la Salonic au sosit la Florina. Ofițerii se duc cu o ceară ajutor dela comandantul din Salonic al a lișilor. Acești ofițeri au declarat:

— Nu mai avem până pentru soldații noștri. Murim cu toții și totuși nu vom putea mântui Serbia.

„Corriere della Sera” scrie că succesele Francezilor la Graeco n'au nici o însemnătate față cu înfrângerea Sârbilor.

Impotrivirea disperată a Sârbilor.

Amsterdam. — Pe ștrumul stâng al Cernei, la vest de Kavadar, Bulgarii i-au respins pe Francezi, pricinuindu-le mari pierderi.

Bulgarii primind ajutoare dela Uskub au reușit să-și scoată pe Sârbi, după o luptă grea, din Tetovo, ocupând orașul. Bulgarii se pregătesc să forțeze cu forțe mari șoseaua spre Monastir. Pentru strămtorea Babuna se dă luptă disperată. Sârbii își apără cu extremă sforțare pozițiile, lupta continuă de 10 zile fără întrerupere.

După rapoartele engleze, Bulgarii cu toată probabilitatea vor ocupa linia pe cari o apără generalul Vucici și va fi primejduit și Monastirul. Populația sârbească se refugiază.

Lugano. — Fraccaroli, corespondentul lui „Corriere della Sera” scrie din Ochrida:

Trupele bulgare cari înaintază din Tetovo prin valea Vardarului amenință nu numai Monastir ci și Ochrida și drumul ce duce la Dibra. În Ochrida, la granița Albaneză, trupele sârbești stau sub conducerea colonelului Popovici situația lor e grozavă.

Drumurile sunt foarte rele. Dela Monastir prin Ochrida la Dibra dăruce unicul drum, pe care pot umbla care și automobile. Dar și acest drum va deveni curând deplin de nefolositor în urma comunicației foarte mari. Pe acest drum mai pot fi aduse în Serbia veche și nouă alimente, cari însă de câteva zile nu mai sosește. În Dibra, Gosivar și Prizren e foamete. Soldații n'au ce mânca. Ei luptă de multeori fără ca să măceze trei zile de arândul. La Dibra s'ar putea trimite alimente, dar lipsesc oamenii și automobilele necesare.

Afară de aceasta comitații fac nesigur drumul Monastir-Dibra.

Știri din Sârbia veche sosește rar. Operațiunile le conduce și acum generalul Putnic, care dealtcum e bolnav. Toate birourile și băncile au fost mutate în Muntenegru.

În Dibra a fost anunțată sosirea unui courier cu arhiva legațiunii rusești. Va fi golită deci și Mitrovița.

Știrile despre ținuta ostilă a triburilor albaneze față de Sârbi sunt foarte mărite.

Cei 100 marinari francezi, cari au apărât Topșiderul dela Belgrad merg pe jos dealungul graniței albaneze spre Ochrida.

Lupte mari la Strumița și Krusevo.

Lugano. — Magrini corespondentul lui „Secolo” anunță din Salonic:

Francezii atacă cu putere pozițiile Bulgarilor de pe înălțimile dela Valandovo și au ocupat mai multe pozițiuni importante. De altă parte însă trupele bulgare înaintază din orașul Strumița pe linia Vardarului spre gara Strumița, care se găsește pe teritor sârbeșc.

Dacă Bulgarii ar reuși să obțină aci izbânda aceasta ar avea urmări grave pentru Francezii cari se gănesc spre nord de aci și cari fac încercări să câștige legătură cu Sârbii dela strămtorea Babuna. Acest plan al Francezilor n'a reușit până acum. La Monastir au sosit mulți refugiați din Krusevo, unde luptele continuă între Sârbi și Bulgarii, cari au înaintat dinspre Tetovo. Bulgarii tind spre Monastir.

Debarcarea de trupe la Salonic continuă. Până acum au debarcat o sută de mii Francezi și Englezi.

Italianii dau ajutor Sârbilor.

Lugano. — Ministrul sârb la Roma, Radovici declară în „Le Temps” că e deplin mulțumit cu rezultatul care l'a obținut prin demersul său la guvernul italian și speră că aliașii lor va reuși să creieze prin Albania legătura cu Sârbii, cari se gănesc pe Câmpia Mierlelor.

Grecia va dezarma pe Sârbi cari îi vor încălca teritoriul.

Corespondentul din Atena al ziarului „Frankfurter Zeitung” comunică următoarele amănunte:

Guvernul elin și-a stabilit ținuta ce o va lua față de trupele sârbești, cari, în retragerea lor, vor trece pe teritoriul grecesc. Ministrul de externe a declarat șefilor ambasadelor străine, că dacă va obveni cazul mai sus amintit, Grecia, dorind să-și păziască neutralitatea, va dezarma la moment trupele sârbești de pe teritoriul ei și le va interna până la sfârșitul războiului la tabero de concentrare. Grecia trebuie să se feriassă de a fi atrasă pe scena războiului.

Această declarație a surprins, natural, în mod neplăcut pe ambasadorii Antantei.

Kitchener în audiență la regele Greciei.

Agenția „Reuter” comunică din Atena, cu data de 21 Nov.

Kitchener a sosit aici și împreună cu ambasadorul Angliei, a fost primit într-o audiență care a durat mai bine de o oră de către regele Constantin. Mai târziu Kitchener a făcut o vizită lui Skudulis și seara a plecat.

Lupte în fața orașului Riga.

Din Berlin se anunță:

Atacurile pe cari Rușii le-au întreprins împotriva pozițiilor germane, au fost plătite scump. În urma multelor pedeci Rușii au ajuns complect izoviți în fața pozițiilor germane, după ce au părăjit dela Kemern.

Dela pozițiile înaintate ale Germanilor, mai aproape de Riga este comuna Kekkau, care se află la 15 chl. de Riga.

Anglia a decretat blocada contra Greciei.

Ziarelor engleze li se comunică din Atena: Ambasada engleză a comunicat guvernului grec, că Puterile Antantei au hotărât blocada economică și comercială asupra Greciei.

Știrea trebuie primită cu rezerva cuvenită

Deschiderea Parlamentului român.

D. I. G. Duca, întrebat asupra sponurilor să deschiderea sesiunii Corpurilor Leguitoare va fi amânată la 15 Decembrie, a făcut următoarele declarațiuni:

— „Sesiunea se va deschide la 15 Noiembrie v., iar ședințele vor fi amânate la 15 Decembrie, când se vor putea desvolta anele interjelași: După vacanța sărbătorilor, reluându-se ședințele, guvernul va fi în măsură să facă declarațiuni asupra situației externe“.

Luptele în Italia.

Paris. — *«Le Matin»* scrie: În Alpi e mult decând zăpada a căzut. Italienii și Austro-Ungarii se bat pe piscuri de o albețe teribilă: cea mai mică sentinelă se vede dela 3 klm., ca o mazăce pe zăhar. Tunuri, căruțe bălăcesc în mijlocul unui îngrozitor noroi de desghet, când nu patinază caii pe ghiasă. Pe Carso suflă un vânt vesnic care taie în două pe soldați. Imprejurul altor creșteturi trebuie să se îngroape în zăpadă ca Echimosii. Așa este acolo. Pofim de la războiu în asemenea regiuni, și în așa condiții „sălbatic“!

La granițele italiene.

Italienii au adus din nou forțe de pe frontul din Tirol în regiunea dela Görz. Folosind aceste întăriri dușmanul atacă din nou capul de pod dela Görz. În fața muntelui *Sabotino* au dat greș în focul nostru mai multe ieșiri. În partea dela *Oslawlja* dușmanului i-a succedat să pătrundă în liniile noastre de apărare. Contra atacurile însă au reușit iară în posesiunea noastră această poziție, afară de o culme la nord dela localitate, pentru care lupta decurge încă. Trei ieșiri dușmane contra *Pernoi* au eșuat cu grele pierderi pentru dușman. Atacuri deosebit de înverșunate au îndreptat Italianii și de astădată contra înălțimii dela *Podgora*. Dușmanul a fost însă și aici sângeros respins. Regiunea de ambele părți dela *Monte San Michele* a stat eri sub foc puternic de artilerie. După amezai forțe dușmane însemnate au trecut la marginea nordică a muntelui. Atacul lor însă s'a risipit în focul nostru încrucișat. Aceiașoarte au avut-o și mai multe ieșiri contra sectorului de *San Martino* și la nord dela capul de pod dela Görz la *Zagora*.

Mărturisirea unui fost ministru englez.

Invinuirile dlui Churchill împotriva guvernului.

Faptul, că nu iau loc în băncile dintâi ale opoziției, nu înseamnă o critică împotriva acelor cari șed în acele bănci. Nădăjduiesc că în aceleași bănci să pot vedea pe dl Carson la toate ședințele Camerei.

Vorbind despre expedițiunea dela Antwerpen, dl Churchill spune: Planul original în această chestie a ieșit dela dl Kitchener și dela guvernul francez. Eu am avut numai un rol secundar în ce privește proiectul dlui Kitchener cu privire la ocuparea din partea noastră

a Antwerpenului. După consiliul de miniștri care s'a ținut în 2 Octomvrie am plecat imediat la Antwerpen. Pe cale telegrafică am făcut guvernelor englez și francez propunerea ca Belgia să continue opunerea rezistenței.

În restimp de trei zile guvernele aveau să dea un răspuns definitiv, dacă trimis trupe și cât de numeroase vor fi aceste trupe. Ambele guverne au primit propunerea făcută de mine și au hotărât să trimită ajutoare. E fapt că operațiunile militare a început târziu, dar aceasta nu din vina mea. În 6 Septembrie am atras atențiunea ministrilor asupra grelei situații a fortăreței Antwerpen, dar până la 2 Octomvrie nu se făcuse nimic.

Proiectul expedițiunii la Dardanele a fost dezbătut în mod foarte amănunțit. Nu era aceasta o acțiune neîngrijită. În Decembrie începu amiralitatea proiectarea unui atac militar combinat pe uscat și pe apă prin surprindă. Dl Kitchener a declarat că dsa nu se poate lipsi de trupe. Primul proiect nu intenționa un atac contra peninsulei Gallipoli. Proiectul a fost examinat de ministrul francez dl Augangneur, care l'a aprobat. Prima bombardare a forturilor externe a străbătut în Balcani ca un curent electric și imediat s'a manifestat o mișcare din partea Italiei. În luna lui Marie a urmat o oarecare lăncezeală a operațiunilor. Bateriile mai mobile ale inamicului începură să devină neplăcute. După aceasta s'a hotărât executarea unui atac combinat pe uscat și pe mare împotriva inamicului. Am regretat luarea acestui hotărât și fiind bucuros a-și fi dorit o continuare a operațiunilor din partea flotei, dar în această privință întâlni aprobarea lordului Fischer. Fischer nu dăduse o conducere clară ce privește operațiunile flotei și nici ulterior nu ceruse sprijinul de lipsă. Dacă a desaprobat operațiunile, în cazul acesta el putea să-și expună părerea în consiliul de războiu. În răspunderea militară, dar pentru cealaltă, iau răspunderea numai cât mă privește ca ministru. Operațiunile flotei nu necesitat oare o imediată operațiune militară? Și fost'a oare trebuință să se stăruie pe lângă această hotărâre? După atacul dat la 18 Martie noi puteam să suspendăm operațiunile flotei. Operațiunile armatei de uscat au început numai la 25 April e. Dacă știam atunci aceea ce știm astăzi, cu toșit am fi suferit străbătrea autorității ce putea să rezulte în urma suspendării operațiunilor dela Dardanele.

Hotărârea ca operațiunile flotei să fie succedate de operațiunile armatei de uscat, a fost absolut independentă de operațiunile de mai înainte. Am aderat și eu la această hotărâre, dar principiul atacului contra peninsulei Gallipoli îl vedem în lătură și energie. O încetineală a înaintării și cu pauze mai lungi ar fi fost foarte primejdioasă, iar pe de altă parte trupele pe cari le avusem pe malul peninsulei întregă vara se găseau numai la câteva mile departe de învingerea definitivă. Un atac ca și pe cel pe care l-am dat contra inamicilor noștri la Neuve Chepelle, la Loos, sau la Souchez ar fi hotărât sorta armatei turcești. Întreg anul am

sfătuit guvernul să nu întleze nici un atac pe frontul occidental, ci să concentreze toate forțele pentru ocuparea cu orice preț a Constantinopolului.

Dl Churchill termină spunând că depune în mâinile primului procuror al statului, dl Schmith, toate actele sale pentru ca să-i apere interesele în Camera Comunelor.

Pește sărat.

Almaș Dragoe din Reșinar are pește sărat de vânzare 5000 de kg. Marfă bună. Depositul se află la Ioan Staf-ford Sibiu Rosenenger Nr. 23 (Lângă marea orașului.) 2257

S'a perdut

o junică de bivoliță de 1 an și 9 luni, semne nu are fără o funie de gât, părul mare pe burtă și roșietic coada puțin alb. Cel ce va afla-o să mă încunoștințe și îi voi plăti ce va pretinde. Verravia R. Șerb, Alsó-árpás, Fogaras m.

Lemne de Foc și de Lucru.

Stejar tânăr bine uscat! 240 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

Cu darabe necrupate, și amestecate cu darabe dela și puri și dela dosge diferite mărimi.

10.000 butuci preț convenabil. Adresa:

S. M. Marinescu
Vurpod lângă Sibiu, (Nagyszeben).

Să cauta 8—10 calfe.

Să cauta 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și larg. De păreche 3—450 coroane. — Adresa: Petru Câmpian, pantofar, Szellstye.

Anunț de căsătorie!

Sunt văduvă română gr.-cath. în etate de 47 ani ocupațiunea de comerciantă fără copii, îmi port ocupațiunea de comerț cu holtă și fac economic. Pe calea aceasta voiesc a mi căuta un soț o persoană cinstită și potrivită de etate mea, fără copii, cu averea potrivită cu mine. Amatori ce vor afla de potrivit secat anunți de căsătorie îmi pot cere adresa dela administrația gazetei „Foaia Poporului din Sibiu.” 2250

Căsătorie.

Un văduv în etate de 51 ani, sănătos, cu avere de peste 20 mii Cor. caută pe calea aceasta, cunoștința unei văduve, fără copii de etate potrivită, cu scopul de a o lua în căsătorie. Femeia să fie o eco-noamă bună, să se priceapă la lu-cru câmpului și la economia de casă să aibă o purtare morala bună, și să dispună de un număr până la 8000 cor. pentru am putea cumpăra jumătate din avere.

Cele ce doresc o căsătorie fericită, să se adreseze la redacția „Foaia Poporului” de unde mi se vor trimite mie. 2251

Pășunat de iarnă pentru oi.

40 jug. fână necosit și nepășunat, 130 jug. cgor, nearat și încă nepășunat aflator în hotarul comunei Hiria lângă Marosujvár, să dă în arândă pentru pășunat cu oi până în primăvară. Doritorii eă se adre-seze subscrișului.

Muntean Romulus
Gyulafeh-vár. Maros u. 1 sz.

Industria Textilă

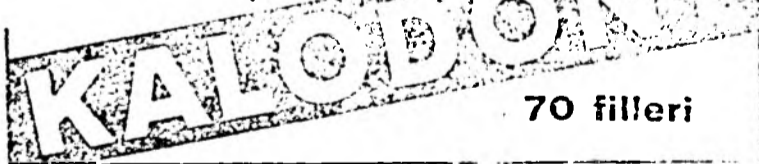
creștor de bărbăni
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului cele mai bune stofe de camășă și iarnă în mare asortiment.

Nouăște

... câștig acum, pentru haine de bărbăni stote îndugene de care se face după modelul cel mai modern vestimentar precum: Orko, fațonete, haine de saloni, cu prețuri foarte mici.

... fabrica de haine de bărbăni din Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 12, recomandă p. t. publicului cele mai bune stofe de camășă și iarnă în mare asortiment.

Cremă de dinți

70 filleri

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și inzeștrăat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricute, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând eă-mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stință:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

vis-à-vis de prăvălia lui Fuchs.

„FOAIA POPORULUI”

pe **CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate trimite ori-unde și cu încredere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștința cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă satorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor) se trimite mai ușor. Schimbarea adrese altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

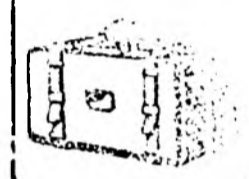
Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foaia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru căro-șat, călărit, vânat, sport și volaj, po-clăzi și procovă-țuri, portmouce și bretele solide și

alte articole de ga-lanterie cu prețurile cele mai moderate. Cu-rele de mașini, cu-rele de călărit și le-gat, Sky (vârșob) permanent în depozit.

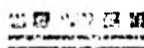
Toate articolele din brânzele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. — Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-toare (joluri) de cai și coferărie de călărie.

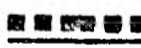
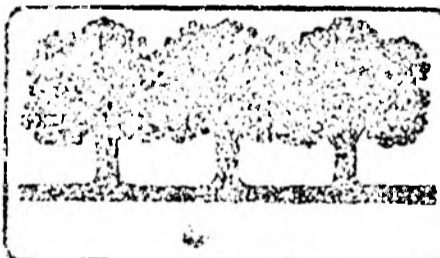
Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căntată și se bea cu plă-cere de toți cari o cunosc-ecă în orașe cât și la sate

Că berea e foarte căntată se poate vedea și de acolo că cam-păritorii se înmulțesc mereu

MOBILE

lucrate solid și conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

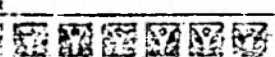
Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL pentru fineri nou căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, institute, ca-fenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice